

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VIDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fel oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kiveteles esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árleengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kör, virág-utca 337. h. sz.,
hova a közlésre szánt levelek és kézi-
iratok intézendők.

Hirdetések felvételnek
ugyanott.

A „Nyiltér“ sora 15 kr.

Negyed oldalnál kisebb hirdetések-
nél a térmérték tekintetbe vé-
tele nélkül minden szó után 5 kr.
számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.
Számunként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Ne értsenek félre.

A városi főmérnök Mácskovits Titus magánművelővel hozták kapcsolatba olvasóink közül többen a hirdetésként, hogy köszönjön le állásáról a főmérnök.

Nekünk Mácskovits Titus magánművelővel semmi közünk. Üzlet-ember, végzi dolgait saját tetszése szerint. De igenis van közünk a főmérnökhöz, aki üzletet is csap a város rovására.

Bobula János azt állítja, hogy nem vett téglát Mácskovits Titustól, s nem adott neki 14 ezer frt előleget. Nem is vártuk mi Bobulától, hogy azt az állítólagos vételt beismerje, de azért elhiszük azt is a mit ő mond, mert hinni kötelesség.

Bvárjuk a végét.

Kérdjük azonban: mi különös célja volt annak a többszörös és felette költséges dárúdának, a mit a fővárosi vállalkozó részére rendeztek? Erre is azt fogják mondani: magán ügye mindenkinék, ki és hogyan mulat. Igaz, de a jelen esetben sokak előtt feltűnt ez a vállalkozó mulattatása, s árnyékot vetett, de nagyot a beadott ajánlatra.

Ha azonban már így vagyunk, s ha minden áron azt akarják elhárítani a nagy közönséggel, hogy a főmérnök korrekten jár el a város közügyeiben, rámutatunk a legújabb visszaélésre is.

A Mária Terézia téren a vasúti indóházhoz vezető ut most köveztetett. Ki lett kötve, hogy a kavics alatti burkolat kövekből legyen.

Ugy készítettet?

Nem.

Mácskovits Titusz eladta főzött gyári tégláinak a hulladékát kövező vállalkozóknak, pénzelt a szeméért szépen, gyára körülyét a lomtól megszabadította s a kövező szépen beépítette a műútnak nevezett kavicsos alá az összes törmelékét.

Tessék megnézni igaz-e?

Az az ut állani fog addig, a meddig folyton tatarozza két-három ember, mint ma de ha hivatalosan átvétetve az állandó gondozás megszűnik, az ut mindelőbb tönkre megy.

És ezt az utat a törmelékét áruló városi főmérnök mint jót, a hatóság nevében átveszi, mert érdekelve van ő is a — kavicsozás alatt.

Adott el Mácskovits téglát gyárából a városnak is járdák alá. Lett is abból járda. Összetöredezett göröngyös töltés. De azért hivatalosan átvette, jónak bizonyította. Talán itt sem volt érdekelve?

Lehet.

Ha mindez csak egyszerű szóbeszéd tárgya lenne is, ha adataink tévesek volnának is, mi fenntartjuk akkor is a mit állására vonatkozólag mondottunk: — *köszönjön le*, ha ezen okokból nem, úgy le kell köszönnie

azért mert feltételeken választott meg, a feltételnek pedig négyeszer időközben sem volt képes megfelelni. Nincs oklevele ma sem.

Kállay Albert a főispán ezt nem tudná?

Tudja.

Tudnia kell, de nem tesz semmit.

Ha a polgármester nem akarja felelősségre vonni egyik főtisztviselőjét, meg kell azt tenni a főispánnak, s ha azt akarja, hogy ez az ügy is csendes elintézésre nyerdjen, nem szabad azt várni, hogy a mozgalom a közgyűlés falain belül törjön magának utat.

Mi közügyeink érdekében nyíltan és őszintén szólunk, *ne értsenek félre*, s ha van is a ki neheztel e fellépés miatt, mi nyugodtan vesszük fel a harcot, s nem tesszük le eredménytelenül.

K. Illás.

Bobula János levele.

A fővárosi nagy vállalkozó és merész tervező úgy látszik nem hagyja elaludni ügyét, mert hosszan körünkben tartózkodik.

Mácskovits Titus téglá ügyéhez hozzá szolt ő is. Levelet irt lapunk szerkesztőjéhez. Nehogy egyoldalúsággal vádoltassunk, adjuk szóról-szóra amit irt:

A „Szabadság“ tisztelt szerkesztőjének

Szabadkán.

Tisztelt szerkesztő ur!

F. é. április hó 28-án megjelent tisztelt lapjában K. Illás cikkirója azt állítja, hogy én Mácskovits Titus urnak egy millió tégláért *tizenegyszer forintot* adtam.

Kijelentem, hogy ez állítás valótlan s igazán *sajnálom* hogy valótlanok kell azt kijelentnem, mert — a mint azt az ön cikkirója is helyesen megjegyzi — „csak örülni lehet, ha tizenegyszer forintot előleg becsületes munkára adatik.“

Egyébként kijelentem, hogy ha az az eset áll be, hogy szükségem lesz teglára Szabadkán, akkor, ha előleget adnék Mácskovics Titus urnak, ez örvendetes dolog, ha az, az ön lapja közönségét épen érdekli, az összeg *pontos* megjelölésével annak idején közlendem önnek.

Fogadja illó tisztelem kifejezését mely-lyel maradtam

Szabadkán, 1889. évi április hó 29-én.

kész szolgája:

Bobula János

építész.

E levélre csupán az a megjegyzésünk, hogy a vállalkozó téglá vétele a mi olvasó közönségünket csak az esetben érdekelheti, ha az üzlet a várossal is, meg a főmérnökkel is megkötetik. Különben vehet tőlünk téglát amennyit tetszik, tiltakozásunk csak városunk érdekében történt.

Sz. L.

A mosakodók.

Mindenkor szép a megtérés és megbocsájtatható büne annak, aki mellét verve, büneit beismeri, az okozott károkat helyreállítja és a javulás útjára tér.

Hanem azok, akik egyik bűnből a másikba fetrengnek és azután kifeszített mellel nekironának az ellenőrzést gyakorló individuumoknak, sőt egyes, a becsület útján haladó „puritán jellemet“ vádolnak, hasonlítanak ahhoz, amidőn egy tolvajbandában felfedeznek egy becsülettel jellemezhető nemcsak kiűzni törekvesnek, — mert ez aljas és káros törekvésüket nem támogatja, hanem iparkodnak őt megsemmisíteni. Így tesz a mi polgármesterünk párta.

Azt szokták mondani: „kéz kezét mos.“ Mikor még a katona szabadtársi históriák szellőztetve voltak, a gonosz világi nyelvek nem egyszer emlegették egyik pártvezér nevét. Ekkor a dolog természeténél fogva mellette síkra szállottak azok, akik a katona szabadtársi ügyben nem voltak érdekelve.

Ma azonban sok mindentéle érdek játszik össze, Antunovics Matyas az általa is emlegetett borfogyasztási ügyben Mamuzsics Lázár polgármesterrel nagyon is érdekelve van, mert az a bebizonyosodott tény, hogy javukra és a város kárára több ezer litter bor csempészet eszközölte, mi ha valótlan állítás, módjokban lett volna akár sajtóper, akár egy általiuk kért vizsgálattal megczáfolni.

Védelmébe veszi most a hatósági párt Mamuzsics Ágostont, hogy ez nem sápišta, és hogy az rágalom, mintha egy bizonyos ügyben t. i. a gázvilágítási ügyben 9000 frt sápot kapott volna.

Hogy ezt a 9000 frtot csakugyan mint sápot kaptá, kézzel foghatolag igazolja azon rendes per, mely ellene a szabadkai kir. törvényszéknek. a sápi visszafizetése iránt folyamatba tetetett.

De ez csak egy a többi közül, amely napvilápra jött, mennyi lehet azonban azok száma, amelyek úgy négy szem közt, de sőt esetleg váltókkal intéztettek el, p. o. a csantavéri plébánosi állás betöltése.

De hiszen mondatott Mamuzsics Ágostonra már egyéb dolog is, melyet róla lemosni hiu ábránd, akár Antunovics Maté, akár más halandó részéről s hogy hiu ábránd, igazolja már azon körülmény is, hogy nem képes magának elégtételt szerezni még sajtó per útján sem.

Hogy miként intéztetnek el fenyejtő perrei, a következtetést levonhatja belőle mindenki, ha csak arra gondol, hogy egy oly egyént, mint Mamuzsics Ágoston a kir. törvényszékhez *hites* tolmácscsá neveznek ki.

Szegény igazságszolgáltatás, a te szemedet nem kell bekötni, hiszen úgy is vak vagy, Szabadkán egyébként tehet a szabadkai kir. ügyészség bármily indítványt is hozhat a szabadkai kir. bünyfenyítő törvényszék bármily határozatot, Mamuzsics azért az marad, ami volt.

A szerencsés nem lehet fehérre mosni és sajnos állapot, hogy minden gyanu elkerülése tekintetéből a városunknál újonnan szervezett tömeges állások betöltéséhez a kijelölt bizottságba Mamuzsics Lázár polgármester egész pártjában nem talált Mamuzsics Ágostonnál, legalább a közvéleményre megnyugtatóbb egyéniséget, és képes volt minden arcpirulás nélkül a kijelölt bizottságba a trifolium két tagját Antunovics Matyas és Mamuzsics Ágostont javaslatba hozni, hozzájuk adván még egy megtestesült becsületességet Vojnics Tunic Dánielt, akitől tehetnek bármit is a bizottságban, ő ott „se árt se használ“.

Egy bowladozó szövetkezet.

Általános lelkesedés a jövőbe vetett nagy remények mellett alakult meg pár év előtt a fővárosban az „Orsz. keresztény önszegélyező és fogyasztási szövetkezet“, mely Szabalkán is akart főkegyeletet alakítani, de szerencsére a vállalat még csirájában elbukott, hogy helyet adjon a Varga Károly vezetése alatt ma is fennálló és virágzó szövetkezetnek. Igazgatóságában a közélet és a magyar kereskedővilág előkelőbbjei örömmel foglaltak helyet s a nagy közönség készsége adta oda megtakarított pénzét, mert joggal és méltán azt várták a szövetkezet-től, hogy a címébe foglalt s a felebaráti szeretetet és jótékonyt jelentő „keresztény“ jelzőnek megfelelően minden erejét és törekvését megszorít tagjainak olcsó kölcsönök által való segélésére, támogatására fogja fordítani. Annál nagyobb örömmel fogadta a nagy közönség, különösen népünk e szövetkezet megalakulását, mely az utóbbi időben gombamódra keletkezett legnagyobb részben szédelgésen alapuló ily szövetkezetek minden irányban messze eltértek ama nagyfontosságú és szép céltől, mely a szövetkezetek nagyérdemű alapítóját vezette s mely minden másnak kizárásával az olcsó és könnyen hozzáférhető kölcsön nyújtásában áll.

Fájdalom a szövetkezet a hozzá fűzött reményeket epenséggel nem váltotta be. Az igazgatóság több tagja csakhamar észrevette, hogy egyes szövetkezeti közegek az intézet oly irányba terelik, mely az eredeti cél mellőzésével a nyeresékedést tűzi ki feladatul s e célra oly eszközöket használnak, melyek a közönség jóhiszeműségére számítva, azok lépre csalását célozzák s mindennek indító oka s végezéje az, hogy maguknak állandó és kényelmes existenciát biztosítsanak — és miután e veszedelmes áramlat ellen eredménytel küzdeniök nem sikerült, kiléptek az igazgatóságból.

A szövetkezet haladt tovább a megkezdett uton: a lejtőn lefelé. A mult évben meg, kombinált mérleg alapján, nyereséget mutattak ki a közgyűlésnek, remélve, hogy a következő év helyreüti a csorbát. De csalódtak, mert a követett hamis irány meghozta előre várható áldatlan gyümölcsét, s az idei közgyűlésen kénytelenek voltak a meztelen valót feltárni s jelezték tenni azon szomorú tényről, hogy az évi mérleg 2332 frt 70 kr. veszteséggel zárult.

Ime ez az intézeti közegek hü sáfarkodásának eredménye! Ha a szövetkezet egyedül hivatásszerű célját követi, egy a veszteség teljesen ki van zárva, mert bármily olcsó legyen is az általa nyújtott kölcsön, a kamatnak mégis olyannak kell lenni, hogy ne csak a legmüimálisabba szabott kezelési költségeket fedezze, hanem némi szerény kamatozást a törzsbetétek tulajdonosainak is eredményezzen. Amely szövetkezet ezt felmutatni nem tudja, az nem életképes, az maga mondotta ki halálos ítéletét.

Mi hát oka a veszteségnek? Az, amit cikkünk elején már említettünk, hogy a szövetkezet elért eredeti céljától és hivatásától s oly üzletekbe fektette tőkét, melyek több nyereséggel kecsegtettek ugyan, de amelyek természetöknél fogva több kockázattal is járnak. Nevezetesen azonkívül, hogy a szövetkezetek keretét túlhaladó többféle bankszerű üzletet gyakorolt, meg fogyasztási áruaktárat állított fel, majd mézárásokat nyitott, végül pedig zálogházi üzlettel akarta megcsappant jövedelmeit szaporítani, holott ezekre, különösen a fővárosban, semmi szükség nincs, mert ez irányban a közönség szüksége oly bő és olcsó kielégítést talál, melynél olcsóbbat a szövetkezet csakis károsodásával nyújthatott. Ez által az üzletke szét-

daraboltatott, eredeti céljától elvonatott s ritkán állott rendelkezésre oly összeg, melyből a tagok hitelgényeit a megkívántató gyorsasággal kielégíthették volna. Különösen érezték ennek káros hatását a fióktelepek tagjai, mivel a fiókok kötelesek a begyűlt pénzt mindig a központba beszolgáltatni s ha aztán a fiók-egyleti tag kölcsönt kért, csak nagy ritkán és sok huza-vona után tudtak a központtól pénzt kapni.

Másik oka a versenynek ama már szintén említett tény, hogy egyes közegek a szövetségi bizottságok kényelmes és jól datált existenciájukat biztosító fejtés tehénnek tekintik. Ha megtekintjük a mérleget, a kiadási tételeknél csakugy hemzsegnek a számok abszurdumai. Egy a legegyszerűbb hiteltelnyújtásra hivatott szövetségi, mely még a szervezés költségeit is törleszti, a múlt évben kiadott: tisztí fizetésekre 8500 forint, háztartási költségekre 2000 forint s „vegyes” költségekre 3700 forint és így tovább. Ily kezeléssel mellett persze szövetségi nem existálhat.

Mindeme felsorolt tények a közelébb megteremtett évi közgyűlésen élénk megbeszélés és vita tárgyát képezték s a ki nem elégitő és kellően nem indokolt eredmény következtében a közgyűlés többsége az igazgatóság jelentését tudomásul nem vette, a felmentést meg nem adta, hanem egy: Ádány Mihály, Czirer Akos, Gyöngyváry Antal, Koriczky Rezső és Szalady Antal tagokból álló bizottságot küldött ki azon utasítással, hogy az ügykezelést megvizsgálják s a mérleget az üzleti könyvekkel összehasonlítva, a további teendőkre nézve egy május hóban egybehívandó rendkívüli közgyűlésnek tegyének véleményes jelentést.

Mint a felsoroltakból világosan kitűnik, a szövetségi szervezete nem olyan, mely a jövőben csak legcsekélyebb eredménnyel is kecsegtetne s a kiküldött bizottság előrelátólag a felosztást és felszámolást fogja indítványozni, mert ez az egyedüli és leghelyesebb mód arra, hogy a tagok befizetett tőkájüknél meg meglevő részét megmentsék. Népünk pedig egy tanulsággal ismert gazdagabb. S ez az, amire mi is intjük, hogy egyáltalán ne adjon hitelt a szövetségi szervezeteknek, melyek legnagyobb részt önző célokat szolgálnak, tegye megtakarított pénzét takarékpénztárakba, hol biztos és honnan kellő biztosíték mellett épügy kaphatnak kölcsönt, nehogy keservesen megtakarított filléreik az ily szövetségi kezében veszendőre menjenek

Gazdasági tanulmányt Magdeburg-, London- és Párisba.

A magyar gazdák a magdeburgi-, londoni- és párisi kiállítások összeeső idejét egy feltette érdekes tanulmányt rendezésére használnak fel, a kirándulásban az orsz. m. gazdasági egyesület tagjai s azoknak felöltött családtagjai (nők is) — ama gazdák pedig, kik az orsz. m. gazdasági egyesületnek nem tagjai az egyesületbe való belépésük után — vehetnek részt. — A kirándulás tart június hó 18-ától július 6-ig s az egész uton az utazás és ellátás költségeinek fedezésére a rendező bizottságnál befizetendő összeg 230—250 frt közötti lesz.

Az étkezés utazás közben közösen (table d'hôte) történik, utközben azonban csak ebédről gondoskodik a rendezőség a befizetett díjért; reggeliről és vacsoráról az utasok maguk gondoskodnak. Nagyobb városokban megálláskor a kirándulók megjelölt 8—10 első rangú vendéglőben reggeli és 6 óra ebéddel tetszésük szerint láthatják el magukat, a fizetéseket a rendező bizottságtól nyert szelvényekkel fogják eszközölni. Ugyancsak ilyen szelvények alapján fognak szintén első rangú szállodákban szállásban részesíttetni (2 személy egy szobában).

Az utazás után fennmaradt szelvények a rendezőség által készpénz fizetés ellenében fognak visszaváltatni. Vasuton az ut 2-ik osztályon, hajón 1-ső osztályon megy végbe kényelmes elhelyezéssel, nőknek külön kupé, illetőleg kajüt állvány rendelkezésre. Akik vasuton 1-ső osztályon óhajtanak utazni, 20% körüli felülfizetéssel 1-ső osztályú kocson helyeztetnek el.

Az ut programja a következő: *Junius hó 18-án déli 12 órakor indulás Budapestről. Junius hó 19-én reggeli 6 órakor Bécsen és Bodenbachon keresztül érkezés Drezdába. Junius hó 19-én d. u. 1 órakor indulás Magdeburgba, ugyanoda érkezés d. u. 5 órakor. Junius hó 20—21-én tartózkodás Magdeburgban, onnét indulás 21-én d. u. 5 órakor. Junius hó 22-én reggeli 6 órakor érkezés Wiesingenbe, hajóra szállás, 8 órai tengeri ut utau d. u. 4 órakor érkezés Sherrnessbe, onnét vasuton továbbutazás és este 8 órakor érkezés Londonba.*

Junius hó 22—29-éig tartózkodás Londonban és naponként kirándulás Windsorba, az angol gazdasági egyesület 50 éves jubileuma alkalmából rendezett gazdasági kiállítás megtekintése. (A kirándulás oda-vissza naponként 60 krba kerül).

Junius hó 29-én reggel 8 órakor indulás Londonból Newhawen és Dieppen keresztül este nyolcz órakor *érkezés Párisba.* Junius hó 30-ától július hó 7-ig tartózkodás Párisban, a francia kiállítás megtekintése; részvétel a július 4-én megnyitandó nemzetközi gazdakongressuson.

Visszafelé utazás tetszés szerinti időben, a jegyek 20 napig érvényben maradnak a Basel, Salzburg, grázi irányban. Az uton tolmácsok állnak rendelkezésre azoknak, kik az egyes nemzetek nyelvét nem értenék. — Felhívjuk ez uton is a gazdaközösséget, hogy használja fel az alkalmat egy olyan tanulmányi ut megtételére, amelyet a véletlen csoportosított csak az élelmes tanulni vágyó kihasználására.

Bejelentéseket elfogad a kirándulás rendező bizottsága (Budapest, Köztelek) június hó 5-éig; ugyanaddig az utazási költségből 100 frt szintén fenti címre küldendő.

A rendező bizottság:

Ordódi Lajos. Baranyay István.
Szemere Huba. Baross Károly.
Lázár Pál s. k.

A főváros gyöngye.

Mióta hazánk legnépszerűbb hercege, József főherceg csodálatraméltó birtokát, a Margitszigetet — mely a főváros közvetlen közelében, a hatalmas Duna-folyó közepén fekszik — a közönség számára hozzáférhetővé tette roppant pénzaidőzátok árán, azóta folyton növekszik fővárosi és vidéki közönségünk, valamint a külföldi turisták érdeklődése ez iránt a pompás sziget iránt. És főleg szembevető a tömeges látogatás, mióta a viteldij lényegesen leszállított. Május első napján már kora reggel a főváros legelőkelőbb társaságából igen sokan mentek ki a szigetre, melynek ezen sétatól tömeg által megelevenített parkja elragadó látványt nyújtott. Európában alig van nagyváros, melynek szívében hasonló birtok léteznék, mint a mi fővárosunk, — írja a „Pester Correspondenz” — mely az ő Margitszigetével bármely más várossal bátran mérkőzhetik.

A sziget igazgatósága oly kitűnő, gondos, figyelmét a legkisebb csekélységre is kiterjesztő és a közönség kényelméért a legelőkelőbb módon minden kellemest anynyira elkövet, hogy a vidékről érkező közönség, ha módjában áll, igen helyesen teszi, ha egyenesen a szigetre megy s ott fogad szállást.

Tanügy.

A helybeli főgymnáziumban a tanítási időre vonatkozólag a tanártestület azon intézkedést tette, hogy holnaptól kezdve az előadások reggel 7 órakor és délután 3 órakor kezdődjenek. Ezt mi is úgy egészségi, mint paedagógiai szempontból helyeseljük anynyira inkább, mert a tornászati, többnyire utolsó tanórák alatt, amidőn ifjaink szabadban tornásznak, nem lesznek a hőségnek anynyira kitéve, mint amidőn 11—12-ig kellett, tehát éppen a legmelegebb szakban a napnak, tornásznok; másrészt pedig a délutáni tanórákra is több előkészületi időt nyertek ezáltal a tanulók.

Irodalom és művészet.

Minék tartunk divatlapot? Hiszen a „Képes Családi Lapok” „Nő a házban” című mellékletén a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozzanatáról, minden újabb tüneményéről hűségesen értesítenek s azokivül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen tárgyalják. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapestben, nagy koronautca 20. sz.), melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

A Wilt hangverseny.

A Gaál Ferenc által Wilt Mária, Allaga Géza és több helybeli kiváló tehetség közreműködésével mult hó 29-én rendezett hangverseny a legkiválóbb volt, a mit városunk e nemben valaha látott és hallott. Leszámlítva egyes helytelenségeket, a hangverseny oly magas nívón állott, a melyet vidéken alig lehet felmutatni. A színház minden része előkelő közönséggel telt meg, jelölül annak, hogy az igazi művészet nálunk sem téveszti el hatását. A legérdekesebb pontok természetesen azok voltak, melyekben Wilt Mária énekét hallhattuk. Ez a tüneményeszerű hanganyag, melyet sem kor sem indiszpozíció soha meg nem gyengített, hatalmas erejével és elérhetlen koloratúrájával tomboló lelkesedéssel ragadta a közönséget. Ernániból énekelt egy dallamot, majd Gounod-Bach „Ave Maria”-ját, mely után engedve a zajos kívánságnak a „Troubadour”-ból énekelt. A „Hunyady László” híres La Grange áriájával, a magyar kóroratur zene eme legkiválóbb alkotásával fejezte be Wilt Mária a hangversenyt. — Allaga Géza gondokajátéka sokkal híresebb széles Magyarországon, semhogy azt bármimemű dicséret még emelhetné. A rokokoszenes művész csak hálára kötelezte városunkat, hogy művészetében gyönyörködhetett. — Polyakovits Ilona zongorajátéka mindenkit meglepett. Oly bravourral, annyi izléssel és eleganciával s olyannyira tökéletes technikkával játszott, hogy nem fiatal műkedvelőt, de bevégzett művészt véltünk magunk előtt látni. — Manojlovich Arion, Bokor József és Gaál Ferencnek hegedű, zongora és harmonium játékát szintén a megérdemelt elismeréssel és tapsall jutalmazta a publikum. A legteljesebb dicséret, elismerés és köszönet illeti Gaál Ferencet, ki faradságot nem kimélve néhány nap alatt képes volt ily nagyszabású hangversenyt rendezni, s alkalmat nyújtott közönségünknek Wilt Mária hallgatni. — A jelentékeny föllépti díjak és egyéb költségek folytán a tiszta jövedelem csak mintegy 35 frt volt, melyet Gaál a vöröskereszt egyletnek ajánlott föl. — Nem mulaszthatjuk el fölemlíteni azt a komikus doigot, hogy Gaál mozsárdurrogatással fogadta Wiltét a vonatnál. Még inkább megrovandó az a körülmény, hogy a műsort német nyelven is ki nyomatta Gaál, amire Szabadkán ugyancsak semmi szükség nincsen még akkor sem, ha kevesebb nyelvtani és mondattani hiba lett volna is benne. Megjegyezzük végül, hogy a tulcsigázott árak után befolyt tetemes összeg hová fordításáról kíváncsok volna a nyilvános számadás, mert 35 frt nem fedezi 4 páholy bevételeit sem, pedig üres hely nem volt a színházban.

Közgazdaság.

A szabadkai ált. takarékpénztár részvénytársaság forgalom-kimutatása 1889. évi ápril hóra. Bevételek: Mult havi pénzmaradvány 16.070.20 Takarékbetétek 36,678.59 Váltak 120,967.04 Jelz. fekt. hitel váltók 36.445.—. Hitelegyleti váltók 11,460.—. Jelzálog kölcsönök 415.—. Hitel kölcsönök 615.—. Értékpapir előlegek 3686.—. Kézizálog előlegek 156.—. Folyó számla 10,159.60 Kamatok 6270.05. Késedelmi kamat 36.48. Kincstári bélyegdíj előlegek után 2.35. Kincstári bélyegdíj átíratás után — 64. Átíratási díj 2.—. Beclési díj — 34. Hitelegyleti biztosíték 275.—. Kölcsön szövetségeket — 20. Összesen 243,239.49. Kiadás: Takarékbetét 31,788.69. Váltó 131,698.79. Jelz. fekt. hitel váltó 20,000.—. Hitelegyleti váltó 14.480.—. Jelzálog kölcsön 21,250.—. Hitel kölcsön 10,260.—. Értékpapir előleg 3726.—. Kézizálog előleg 155.—. Folyó számla 950.—. Kamat 1.10. Betétek után folyó kamat 78.54. Kezelési költség 496.65. Üzleti költség 31.31. Kincstári bélyegdíj előleg után 1.95. Kincstári bélyegdíj átíratás után 2.24. Házber 250.—. Osztalék 231.—. Napi biztosíték 25.—. Hitelegyleti biztosíték 30.17. Jótékonyezelü alap 10.—. Készpénz maradvány 773.05. Összesen 243,239.49. Összes forgalom 486,478.98. — Szabadkán, 1889. ápril hó 30. Csajkás Kálmán főkönyvvezető. Gyelmis Gerő igazgató. Regényi Lajos helyettes igazgató. Tamasi János pénztáruk.

A pénteki hetipiacz a legelőkelőbb hetipiaczhoz sorozható. A piac és környékén csak úgy hemzsegett a nép. A termények minden nemével bőven ellárasztva volt. Az iparosok tömegesen kirukkoltak, áruikon közepes eredménnyel tovább adtak. A fa-neműek is szokatlanul előkerültek. A gabnaféléknél a kínálat nagy, a vételkedv azonban kevéssé mondható szilárdnak. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek: tiszta buza 6.90—7. Kétszeres 5.80—6. Rozs 4.80—4.90. Árpa 5.20—5.30. Zab 4.60—4.70. Tengeri 4.30. Baromfi, hal, közepesen, drágán vásároltattak. A baromvásáron a forgalom szintén népes és élénk volt. Borju, bárány sok elkelt.

Forgalom-kimutatás. 1889. ápril hóri a szabadkai kereskedelmi és iparbanktól Szabadkán. Pénzkészlet: a mult hóri 15,535.52. Bevételek e hóban 305,370.09. Összesen 320,905.61. Kiadások e hóban 316,271.91. Maradvány 4,633.70. Betétek könyvecskére: Allag a mult hóri 515,507.12. Betételek e hóban 59,778.60. Összesen 575,285.72. Kivételek e hóban 65,380.65. Maradvány 509,905.07. Előlegezés: Allag a mult hóri 36,918.—. Előlegeztetett e hóban 3,100.—. Összesen 40,018.—. Visszafizetett e hóban

1,870.—. Maradvány 38,148.—. Leszámitolás: a) Bankszerű váltók. Allag a mult hóri 451,391.79. Leszámitoltatott és viszleszámitoltatott e hóban 186,394.18. Összesen 628,785.97. Visszafizetett e hóban 176,365.76. Maradvány 449,420.21. b) Hiteltulajdonosi váltók. Allag a mult hóri 37,338.—. Leszámitoltatott e hóban 13,890.—. Összesen 61,248.—. Visszafizetett e hóban 19,310.—. Maradvány 47,938.—. c) Kezeségi és betáblázott kötvények. Allag a mult hóri 75,201.—. Kiadott e hóban 6,320.—. Összesen 81,521.—. Visszafizetett 801.—. Maradvány 47,938.—. Összes forgalom: 699,915.36. Mucs György titkár. Kosztolányi Agoston pénztárnok Horvátovits Ernő főkönyvvezető.

Gyümölcsstermésünk az idén páratlanul bőnek ígérkezik s ha valami elemi csapás nem éri, fánkat támogatni kell valamennyit. Cseresznye, meggy, ősz és sárga barack, alma-, szilva-, körtefánk ragyognak a gyönyörű színes virágoktól. Szőlőnk között a levegő virágillattól teljes. Tanácsoljuk azonban gazdáinknak, ha a gyümölcs nem kezd s csapás nem éri, ritkítsák meg a fákot, miáltal szebben kifejlődnek s a fa is jobban megbirja terhét.

HIREK.

Palics megnyitott hivatalosan május 1-én a városi tisztikar által. Tiszteljük polgármesterünket a fűrdő-intézet iránti érdeklődéséért, de meg nem foghatjuk miért nem gondoskodik az alakításokról komolyabban. A mult számban mondtok után csak egy visszasságot említettük fel. A vendég épületet benádzták, a csöszházat bezindelyezték. Hát nem neveléses ez? A megnyitó ünnepély egyebként szépen sikerült, csak a kapitányság előharcosai ittak többet, mint akartak, s Isten őrizte őket, hogy áldozatul nem estek léhaságuknak. A reggeli órákban négy kapitánysági közeg csolnakázu indult. Szédültek s a csónakot a mély vízben felborították. Uszni nem tudtak s így a kastrofá elkerülhetlen lett volna, ha Simony gépész előre is rosszat nem sejtve nyomukba nem halad egy másik csolnakon, nova beszede aztán a jól megitatott reggeli vendégeket. Más baj nem történt. Az elázott egyneket aztán a hajdu öltöztette fel a magá ruhájába, míg az ő ruhájukat a szolgálatra kész bazárosné szárítgatta fel.

Magyar Imre helybeli földbirtokos egy, a hátán támadt daganat miatt felette súlyos beteg lett, azonban Dr. Tóth Béla ügyes gyógykezelése mellett ma már annyira kiépült a veszedelmes bajból, hogy az ágyat elhagyhatta, s foglalkozása után nézhet, bár a betegség erős nyomok hagyott hátra.

Pánczél József tőrdésznök amint értesültünk, — nehéz és súlyos betegségéből felépül, az idő szerint azonban még az ágyat kell őriznie, de minden veszélyen túl van.

Gyászrovat. Tumbász Mária Filomena, a helybeli apáca-zárda főnöknéje e hó 30-án élete 40-dik évében, hashartyagyuladásban meghalt. Temetése május hó 1-én nagy részvétellel ment véghez. Béke hamvaira.

Halálozás. Alexics Jövő ápril hó 30-án 56 éves korában meghalt. A megboldogult szép ember híreben állt és sokan szerették barátságos modoráért. Béke vele.

Bobula okvetetlenkedik Szabadkán. Legujabban ismét egy kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, melyben már azt követeli, hogy sísse ki a tanács, hogyaan került nyilvánosságra az ő beadványa, mikor ő azt nem szánta a nyilvánosság elé. Vajjon mit mondanak erre a mókára a tanács böles tagjai? A város ügyei már ezau nem tartozának a nyilvánosság elé? Ugyan hol tanult Bobula ezt a titkolódzást? Valószínű e lépését is Mácskovits Titus és társai fedezik. Bobula e kérvényéhez csatolt egy bepecsételt ajánlatot is, melyre azt írta, hogy felbontani nem szabad előbb, csakis a tanácsülésen. Nem szegyenli magát Szabadka város tanácsa, hogy egy ember ilyen szembekezdőtűt jászki vele. Hát miért nem dolgoznak nyitott kártyákkal, ha összekötetésük jogos alapon áll?

A szabadkai ügyvédi kamara 1. évi rendes közgyűlését e hó 30-án délelőtti 10 órakor tartja a szabadkai takarékpénztár és népbank által e célra átengedett termében. Tárgya e közgyűlésnek: 1) a költségelőirányzat megállapítása és mikénti fedezésének meghatározása; — 2) az évi számadások felülvizsgálása; — 3) a jogszolgáltatás és különösen az ügyvédség terén mutatkozó hiányok orvoslására célzó indítványok, vagy az e tárgyban véleményadók véget az igazságügyminiszter által közölt javaslatok tárgyalása és az e célra netalán szükséges külön bizottmányok kiküldése.

Öngyilkosság. A májusi sorompó ór Vojnics Rólgics Sztaniszló ápril hó 29-én felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Kúthy Mihály helybeli születésű ügyvéd, ügyvédi irodáját Bács-Almásról Szabadkára tette át, s azt május 1-jével (raktár-utca Schreier Hermann-féle ház földszintén) megnyitotta.

A szép meleg napok beálltak, közeledik a nyár. Figyelmeztetjük az építész-mérnöki hivatal, közegészségi szempontból a „Kölcsy“- és „Folyó“-utcai piszkos folyót, valamint a város körülövedező mocsaras árok kitisztításáról eleve gondoskodjék.

Esküvő. Goldschmidt Manó paksi kereskedő f. évi május hó 1-én d. u. 5 órakor a helybeli izr. templomban esküdtök örök hűségét Izrael kedves leányának: Regimának Tartós boldogságot kívánunk.

Botrány a gimnáziumban. Benedek tornatanár rendreutasított egy diákok helytelen magaviselete miatt, s büntetésül a sarokba állította. Grohmann tanár aztán a fiút elküldte onnét, elengedte a büntetést, a miért a tornatanár kérdésre vonván, valóságos botrányt rögtönöztek május hó 3-án délelőtt a diákok nagybővű építésére. Grohmann másnap átutazott Szegedre a főigazgatóhoz, hogy bepanaszolja Benedeket. Okosabban megválaszolta, ha elhallgat az ily komédiával.

A garázdálkodók. A Wilt-hang-egyesület alkalmával sajnósan kellett tapasztalunk, hogy még a páholyközönség közt is vannak olyanok, kik műizlés hiányában nem képesek egy hangversenyben élvezetet találni, és zavargásokkal az egész közönséget háborúztatják. Nem akarjuk az illető lepiszegett állományt megnevezni, mert reméljük, hogy máskor valamivel nemesebb tereken igyekeznek majd feltűnnök lenni.

Tüzesetek. Standl Mihály II. kör 407. sz. a. lakháza udvarán egy kazal szalma április hó 28-án fél egy órakor kigyulladt. A gyorsan jött segély elejét vette a nagyobb bajnak ami az erős keleti szél által nagyon könnyen előfordulhatott volna; május 1-én Nagy Olajos Pál, Teleki Mihály és Horváth Szykos János 5. kör lakosok háza leégett. Itt már baj volt, mert rendetlenség történt.

Hetivásári látogatások. A topolyai komárok át-átjárnak vendégszerepelti hozzonk s hiába való konkurencziát csinálnak a szabadkaiaknak, mi arra indított persze csupa kenyérrigiségéből, egy-két nemes és iparral foglalkozó helybeli egyént, hogy figyelmezteték a rendőrséget a „szomszédokra“ mi aztán a jó szomszédok befogatását vonták magaután. — Jó lesz a zsebekre vigyázni.

Gyilkossági kísérlet. Szávin Lázár, neje Szukor Julist, kitől elvalva él, f. évi április hó 30-án egy késsel összeszurkálta, annyira hogy a sérült most a kórházban fekszik életveszélyes állapotban. A vad férj, neje arcát és homlokát csúfította el.

Indiai történet. Egy bíróság megkereste a rendőrséget, hogy egy valakit április 7-re kerítsen meg, a megkeresés április 29-én kelt és a rendőrséghez május 2-án érkezett. Azt mondják megtörtént.

Meteor tűnt fel az égen kedd, április hó 30-án esti 1/2 10 órakor a keleti részen. Mint egy emberi ököl, oly nagyságban futott le az egről, megvilágítva egész Palics környékét szemképrázató kékes lángjával. Egy pillanat alatt aztán szétpattant s számtalan apró darabocskákban eltűnt.

A halas kofák múlt pénteken a szikolodzás és fületérsőrt ordítóásban ismételtelen exozelláltak, de rendőrt — bár 1/2 10-től 1/2 11 óráig tartott az éktelen kiabálás és szemérmert sértő trágár kifakadások egész zóna — azon a tájon nem láttunk. Kora reggeli órákban néhány ellátogatott közibük, aztán hirtelen volt. Bizony rendőrségünk elvégre megtekinthető a rakonezatlankodókat, a műveletben közönség érdekéből.

Időjárásunk a lefolyt héten nyáriassá vált, az a hőmérő az utolsó két napon 20-22 C. szabadban 23-24 C. fokig telemelt. A természet elmaradt ugyan fejlődésben, de most gyorsan leveleznek a fák s párájuk 8-10 nap alatt teljes pompájukban fognak díszlegni. A palicsi park ma is már igen gyönyörű, mert az orgonák s egyéb cserjék kibontották virágaikat s illatoznak. Szélesenedő időben már a szabadban való fürdés s sétáltatás válik, bár a május 1-én megvált Andrások azt mondják: még hideg van a víz. No de azóta 4 nap mullott el, megpróbálhatjuk újra.

Mindenféle. Egy gráci gyalogos tiszti 1000 ftba fogadott társaival, hogy 14 nap alatt Gráczból Nagyszebenbe gyalogol. A fogadást meg is nyerte. — **A szatmári hőlgyek** mióta a képviselőház többsége a 25. §-t megszavazta gyásztárgyall borított nemzeti szünetet hozdauak nyakukon. — **Esteri Ferencz Ferdinánd főherceg,** a jövőendő trónörökös, erősen gyakorolja magát a magyar nyelvben. Magyar társalkodót tart, magyar hírlapokat járát és magyar könyveket olvas. — **Parasztból nem lesz Polgár.** Paraszt Jozsef győri fogházor, szörnyen röstellte, hogy őt mindeki Parasztnak tituálja, folyamodott, hogy nevét a tekintélyesebb Polgárral cserélhesse fel. A miniszter azonban a névváltozást nem engedte meg, mert

a Paraszt nevet tisztességesnek tartja és nem találja indokoltnak a becülést magyar névnek megváltoztatását. Most már ő is meggyűdött, mivel a miniszter is tisztességesnek tartja nevét. — **A Budapesten kivégzett** Simics, triestzi rablógyilkos lédáját, melyben a meggyilkoltat hosszu időn át rejtegette valami Präncher nevű, hires panoptikum tulajdonosa vásárolta meg Bécsből — kerek 1000 frtért és most mint nevezetességet mutatgatja a bécsi sógoroknak, a Präterban levő bódéjában. — **Lugoson** két mester legényboros fővel kiment a sirkertbe és ott kidöntögték a sirköveket, összetették a koszorukat és feldúlták a halmokat. A rendőrség elfogta őket, mire kijelentették, hogy abból a czélből követték el a pusztítást, hogy kikössenek a halottakkal és meglessék, hogy mikép védekeznek a sir lakói. — **Tar közönségben** a tűz e hó 23-án 12 házat hamvasztott el. — **Markovics Gyulát,** a verseczi csendőrpáncsnokság őrmesterét egy szerb csempész meglötte. Állapota életveszélyes. — **Thurn Taxis** herceg új papirgyártási módot talált fel. Találománya által a cukor és szeszgyártásnál keletkező hulladékot fel lehet a papirgyártásnál használni. — **Kovacsics Jenő** zombori állami főgimnáziumi tanár neje 29 éves korában elhunyt. — **Szegeden** Nagy József számtisztviselő gyantát forraltak, mely hirtelen meggyuladt és cselédleány ruhája tüzet fogott, ettől a cseléd és a család 1 1/2 é. kis gyermeke égési sebeket szenvedett, melybe mindketten belehaltak. — **Hegedűművész** majom. Fekete frakkban és nadrágban lép a közönség elé, szépen bókol, aztán felgrik helyére, komolyan nézi a hangjegyeket és rákezdi a nótákat. Olyant aligha produkált 4 kezű művész mint e majom. — **Óriási hordó.** A Párisi világkiállítás egy látványosság az az óriási hordó, melyet az Orsay rakparton helyeztek el, a szekeret melyen szállították 12 ökör és 12 ló húzta. A hordó 20,000 kiló nyom és ürtartalma 200,000 liter. — **A hajdu dorgi parochiának** két papja van. Egyiket a püspök nevezte ki, míg ezzel szemben az autonómia féltékeny dorgiak másik papot választottak meg. — **A székesfehérvári vásáron** egy tehén gazdáján szarvával súlyos sebeket ejtett, annyira, hogy eszméletlenül bukott el, a bűz állat pedig elfutott. — **Nagyváradon** egy pej csikó megunta, hogy a kocsi után koczogjon, berontott egy borbély üzletbe, nagy riadalmat okozva ott. Egy uri ember ijedtében szapranos arczát rohant ki az utcára. A csikót alig bírták kikergetni az üzletből, megakarta beretválni magát. — **Székesfehérvárt** Kolombán Ferencz csendőrorvezető mellbe löte magát. Reménytelen szerelem készitette e végzetes lépésre. — **Megrázó eset** történt Bécsben. Egy zöldségárusnőnek 6 éves leánykaja nagy üveg sörrel a kezében át akart futni a kocsiuton, mikor egy lövőnatu kocsi elgázolta. A kerekkel teljesen levágták fejét a törzstől, egy ház mesternőt ki szemtanuja volt az iszonyu jelenetnek megütötte a guta. — **Egy szabó mester** azt állította, hogy egy feiólt elkészítéséhez legalább 40000 tűszúrás szükséges. Fogadtak és kiderült, hogy csupán 39,625 tűszúrásra volt szükség. A szabó elvesztette a fogadást. — **Károly Lajos főherceg** királyunk öcsöce hirtelen megbetegedett, minek folytán nejevel Merába utazott. — **Fiume és Triest** közt telefon-összeköttetés fog létesíteni. — **Szegeden** Endrényi Lajos, az Endrényi testvérek könyvnyomdász cég belfagya, holnap vezetői oltárhoz Pacher Iren kisasszonyt. — **Szegeden** egy tápéi gazda két lova megbokrosodott, a gyeplőt elszakították s azzal vágatva közzérohantak a tojásos és vajás kofáknak, kolozsális méretű rántottát rögtönözvén a tömerek piaci tojásból. — **Maratonos község,** hogy megmenekült az árvíz veszélytől főleg Matkovics Lajos zentai főszolgabíró tevékenységének köszönheti. — **Zentán** Dudás Lajos városi aljegyzőt súlyos csapások érték, Rövid idő alatt eltemette atyját, anyját, fivérét, egy 5 és egy 8 éves leánykáját. — **Az újvidéki főispán** utódául: Niamesny Mihály, fehértemplomi közjegyzőt és Rohonyi Gyula országos képviselőt emlegetik. — **Szegeden** Bagi Lajosné szomorú husvétü mulatságot akart rendezni magának. A ravatalt nagy pompával felállította a lakásán és ott akarta magát megmérgezni a koporsó mellett. A siriratot is feljegyezte: „Itt nyugszik Keizler Aunuska élt 26 esztendő. Meghalt husvét vasárnapján 1889“. A szerencsétlen szép szalma özvegyet azonban ép midőn a mérge poharat kiüríteni akarta, egy ismerőse csupa véletlenségből megmentette az életnek. — **Zomborban** Lugumerszki Miklós nyugalmazott pénztárnok meghalt. — **A kis lutri kedvelőket** veszély fenyegeti. A kis lutri megszüntetésére vonatkozó törvényjavaslat, még ez őszön a törvényhozás elé fog beterjesztetni. — **Csipó István,** újvidéki segédtelekkönyvezető, az igazságügyminiszter a telekkönyvezetők tisztii állományába helyezte át. — **Újvidék** egyik szépségét, dr. Hock József m. kir. honvédezdorvos Ilnóját, eljegyezte dr. Szontag Félix orvos Budapestről. — **Bajmokon** községi jegyzővé

Budavonics Árpád lett megválasztva. — **Schwerer Lajos** csonoplyai aljegyző eljegyezte Schwartz Matildot Bajáról. — **Az apatini önkéntes tűzoltó** egyet ma ünnepli meg 10 évi fennállásának évfordulóját. — **Ó-Bécsen** Tatity Sándor és fivére szerb hegedűsökkel mulattak, Sándor egy nóta miatt egy hegedűssel összekapott, mire az kést rántva kegyetlenül összeszurkálta. — **Hiena** asszony. Szegeden egy Pör Margit nevű yasuti ör feleségét elfogták, ki bevallotta, hogy Dicső Márton segélyével több sirt felásott és a holtakat ékszerektől és ruháiktól fosztotta meg, sőt a koporsó csipkeit is kitepte. — **Hányszor gyerek az ember?** Kétszer. „Előbb szívja anyját. Végül szülősegy jó levét.“ Az öregség második gyereksége és ekkor jó bor az éltető tej. — **Salamoni itélet** két menyecske állt a fenytő bíróságúal, egymást köcsönösen becsületsértéssel vádolva. Béküljenek ki, biztatta a bíró. Az egyik kijelentette, hogy kész kibékülni és mivel ő fiatalabb, hát ő fogja kezdeni a bocsánat kérését. Mit maga a fiatalabb patant fel a másik, hogy meri ezt mondani. A fiatalabb én vagyok és én fogok először bocsánatot kérni. S már-már hajba kapnak, midőn a bíró oda szól. „Konstatálom, hogy mindketten fiatalok.“ És az engesztelhetetlen kibékülve távoztak. — **Zászló szentelés.** Gyulán a r. k. magyar földészek, oda való iparosok által készített művészi kivitelű pompás zászlójukat husvéthétön nagy ünnepélyességgel szentelték fel. — **Matekovicz Sándor** földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi államtitkár állásától fölmentett. — **Nagyszebenben** a katonai lövöldében czéllövő gyakorlatot végeztek az új Manlicher fegyverekkel, egy golyó a mintegy 4 kilométernyi távolságra, harcászati gyakorlatokat végző 23 vadászászlóalj egyik egyik közlegényét fején találva megölte. — **Két gyermek** egyik 10, másik 12 éves, fogadott, hogy ki tud több gyufát enni. Az egyik a bravourba nagy kinek közt meghalt, a másik megmentetett. — **Győrött** Vrbicza M. Péter szerb külügyminiszteri attaché, elmentette a nyakát és a helyszínén meghalt. Elmk baja volt. — **Budapestben** a kölcsönös takaré- és hitelintézet, mint szövetséget igazgatóit Gelb és Waldner szédelgés miatt letartóztatták. — **A párisi világkiállítás** holnap 6-án nyitja meg d. u. 2 órakor a köztársaság elnöke. — **A halálra ítélt** debreczeni apa gyilkos Móricz József itéletét a főtörvényszék — elmebeli állapotának megfigyelése végett — fel-függesztette. — **Furcsa fegyelmi ügy.** A szegedi polgármester egy városi inok ellen, mert az egy tisztviselő temetésén fáklyát vinni nem akart, fegyelmijelzést rendelt el. — **Bács-Almás község** egyik határ csőszét borzasztó vandalizmussal lemészárolva találták. A gyilkos még nem került kézre. — **Wernld** a hirneves bécsi fegyvergyáros hirtelen meghalt. — **Wekerle Sándor** pénzügyminisztert, a nagy bányai kerület országgyűlési képviselővel egyhangulag újból megválasztotta. — **Szegeden,** a tavaszi országos vásár pénteken, két napi sertésvásárral vette kezdetét és ma vasárnap beáll az egy hétig tartó általános nagy vásár.

A közönség köréből.*)

(Tűzoltóságunk léhasága.)

Mikor szünik már egyszer meg jelenlegi hatóságunk alatt divatba vett városi fuvaroknak mulatságokra való felhasználása? Pár évvel ezelőtt a VI-ik körben történt nagyobb tüzeset alkalmával, a midőn városi hatóságunk a város fogatain kívül rendelkezésére állott összes előfogatokon mulatságra rándult ki, a fecskendőköt koplalós gebéken kellett a tűzvész helyére czipeltetni, mely késedelem következtében több ház lett a tűzvész martalékává.

A lecke nem volt elegendő. De hát mit is törődnek a mi hatóságunk vagy a párt vezérei a választó polgárság vagyon és élet biztonságával? hiszen még nincsenek itt a választások. Így történt f. é. május hó 1-én d. u. egy és két óra között is tűz ütött ki, az V-ik körben — pedig most vannak rendszeres tűzoltóink, — mire azonban a tűzoltók és fecskendők megérkeztek nem csak azon ház hamvadt el ahol a tűz kiütött, hanem a két szomszédos ház is már lángokban állt. Ha a tűzoltóságot azért rendszeresítette a hatóság, hogy ezáltal egyes korteseinek kenyeret adjon, akkor czélt ért, haem jegyezzék meg maguknak, egy a tűzoltóság parancsnoka, valamint a tűzoltóságot ellenőrző hatóság, hogy hasonló esetek ismétlődésével megtörténhetik, hogy a közönség ellenszerve a tűzoltóság iránt annyira fokozódik, miszerint tüzeseteknél a tűzoltóság és a nép közt veszedelmes összetűzközés fog kitörni.

Hiszzen az mégis csak hallatlan dolog, a miket egyes tűzoltók késedelmezéskor ment-

ségül felhoznak, mint p. o. a legközelebbi tüzesetnél is.

Az egyik azzal védekezik, nem voltak hon lovaink, mert kettőn a főparancsnok ur a Palicsra rándult ki majálásra, kettő pedig homokot hord, — továbbá fülhős az ég és a toronyór későn vette észre a tüzet stb. . . .

Mi ugy tudjuk, hogy a tüzesetek beállása nincs időhöz kötve, és miután nincs időhöz kötve, a tűzoltóság rendelkezésére bocsátott lovak és fogatok nem azért vannak, hogy azt a főparancsnokság saját kényelmi céljaira, vagy egyéb bármiféle munkálat teljesítésére használja.

Valóban csodálatos, hogy ezt nem ik figyelembe, s csodálkozunk Skozza zoltán ezen eljárásán, a ki különben aml. czíval vezetné hivatalát.

Azután, hogy miféle eljárást követnek el az eszközökkel tűzoltóink, az ismét megbotránkoztató. Így péld. munkájuk végzetével a helyett, hogy eszközeiket rendbe szednék: a len csöveket több rében összegyűrve, mintegy összetörve húzzák az utcán át, nem hogy az e czélra szolgáló eszközre rendszeresen fel helyeznek.

Erre csakugyan el lehet mondani, hogy adtal uram esőt, de nincs köszönet benne.

Nagyobb rendet, több komolyságot és pontosságot követelünk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A.

4347/889. sz. 4—1

Árverési hirdetmény.

Szabadka város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az említett város közbizonyát képező, alább felsorolt szántóföldek, 5 holdas és tekintve 5 láncoz részletekben, nyilvános szóbeli árverés útján felbéni készpénzfizetés mellett 1889—1890. gazdasági évre, őszi vetés alá, a kített napokon, reggeli 7 órától kezdve, a helyszínen haszonbérbe adadni fognak. És pedig:

I.
Május hó 14-én.
Tompa katona . . . 160 — láncoz.
Tompa csárda . . . 10¹⁰⁰⁰ „

II.
Május hó 15-én.
Tompa Kelebia . . . 106³⁰⁰ láncoz.

III.
Május hó 16-án.
Tompa Körös . . . 159⁸⁵⁰ láncoz.

IV.
Május hó 18-án.
Mérge . . . . . 25 — láncoz.
Tavanknt . . . . . 80¹⁰⁰⁰ „

V.
Május hó 20., 21., 22., 23., 24., 25-én.
Bajmok kaponya . . . 312¹³⁶⁰ hold.
„ uradalom . . . 1022²⁰⁰ „
„ Mészárszék . . . 11 „
„ Tolvajos . . . 7⁵⁹⁰ „

VI.
Május hó 26-án.
(Gazdasági tanács helyiségében.)
Nagyfényi . . . . . 10 láncoz.

VII.
Május hó 28-án.
Szegedi fásor . . . . . 18 láncoz.
„ kővágói . . . . . 15 „
„ Palicsparti . . . . . 5 „

VIII.
Junius 3., 4., 5., 6.
(Csantavéri uradalom és posta.)
Földdel együtt . . . 1079⁶⁷⁰ hold.
Mely árverésekre a bérleni szándékozók ezennel meghivatnak.
Kelt Szabadkán, 1889. évi május hó 1-én.

A városi tanács.

* E rovat alattiak díjmentesek. Szerk.

 Konkolyozó (Trieur).	 Csöves tengeri daráló.	 Kétvasú eke.	 Körfűrész.	 Szecskavágó.
 Szecskavágó.	 Cséplőgép.	GRAEPEL HUGÓ GÉPGYÁROS MARSHALL SONS & CO. LTD VEZÉRÜGYNÖKE		 Gőzmozgony.
 Lóhere toklászoló	V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 46. (EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR).		 Gépolaj.	 Répvágó.
 Malomkő	 Lisztosztályozó henger.	 Lyukasztott rostalemez.		 Malomtrieur.
 Fecskendező.	<i>ELVÁLLAL mindennemű malom felszereléseket bármily erőhajtásra.</i>			<i>SZERSZÁMGÉPEK, szerszámok és eszközök gépészek, kovácsok és lakatosok számára.</i>
 Fűkaszaló gép.	 Aratógép.	 Szénagyűjtő.	 Sorvetőgép.	

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendszeres italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általános a kolera megbetegedés ellen a megelőző gyógyser- nek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy- czélokra, vagy tisztán mint asztalivizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidtve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindu- latába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES-forrás** kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és ven- déglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKÜTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Szabadkán kapható: Farkas József, Frank Sándor, Illgen Ágoston, Stojkovits Döme és Sugár Manó uraknál.

ANGELI HENRIK

esztergályos mester

Szabadka, Damjanics-utca. 97-ik szám.

I-ma Lignum Sanctum tekegolyók

golyó cm.	10	10½	11	11½	12	12½	13	13½	14
ára frt kr.	1-50.	1-65.	1-80.	2-—.	2-20.	2-40.	2-60.	2-80.	3-—.

Gyertyámfa bábók 40 cm. magas és 8 cm. átmerő **2 frt 50 kr.** Egy garnitur 9 db. kisebbek **2 frt.**

Videkre utánvetel mellett a csomagolás a beszerzési árban számítottatik.

A SZABADKAI KATH. LEGÉNYEGYESÜLET

tulajdonát képező, IV. kör, Rákóczi-utca, 20. szám alatt a „Hungária“ szálloda közelé- ben fekvő házban egy **tágas, mély és száraz**

bor-pincze

igen előnyös feltételek alatt azonnal bérbe adandó.

Bővebb értesítést nyerhetni a helyszínen.